

KONINKRIJK BELGIE**ROYAUME DE BELGIQUE****FEDERALE OVERHEIDSDIENST
ECONOMIE, K.M.O., MIDDENSTAND
EN ENERGIE****SERVICE PUBLIC FEDERAL
ECONOMIE, P.M.E., CLASSES
MOYENNES ET ENERGIE****Voorontwerp van wet tot wijziging van de
bepalingen van het oud Burgerlijk
Wetboek met betrekking tot de verkopen
aan consumenten****Avant-projet de loi modifiant les
dispositions de l'ancien Code civil relatives
aux ventes à des consommateurs**

FILIP, Koning der Belgen,

PHILIPPE, Roi des Belges,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
Onze Groet.

A tous, présents et à venir, Salut.

Op de voordracht van de Minister van
Economie, de Minister van Justitie en de
Staatssecretaris voor
Consumentenbescherming,Sur la proposition du Ministre de l'Economie,
du Ministre de la Justice et de la Secrétaire
d'Etat à la Protection des consommateurs,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij:

Nous avons arrêté et arrêtons :

De Minister van Economie, de Minister van
Justitie en de Staatssecretaris voor
Consumentenbescherming zijn ermee belast
in onze naam bij de Kamer van
volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet
in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:Le Ministre de l'Economie, le Ministre de la
Justice et la Secrétaire d'Etat à la Protection
des consommateurs sont chargés de présenter
en notre nom à la Chambre des représentants
le projet de loi dont la teneur suit :**Artikel 1.** Deze wet regelt een aangelegenheid
als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.**Article 1er.** La présente loi règle une matière
visée à l'article 74 de la Constitution.**Art. 2.** In artikel 1649*bis*, van het oud
Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van**Art. 2.** A l'article 1649*bis*, de l'ancien Code
civil, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et

1 september 2004 en vervangen bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

remplacé par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées :

1° paragraaf 1, 4°, wordt aangevuld met een bepaling onder c), luidende:

1° le paragraphe 1er, 4°, est complété par un c), rédigé comme suit :

“c) elk dier;”

« c) tout animal ; »

2° in paragraaf 1, wordt de bepaling onder 13° aangevuld met de woorden “, waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, medicatie;”;

2° dans le paragraphe 1er, le 13° est complété par les mots « en ce compris, si le bien de consommation est un animal, les médicaments ; » ;

3° paragraaf 1 wordt aangevuld met de bepalingen onder 14° en 15°, luidende:

3° le paragraphe 1er est complété par les 14° et 15°, rédigés comme suit :

“14° “dier”: meercellig, levend organisme dat in staat is om te bewegen en te reageren op zijn omgeving door middel van zintuigen en die niet bestemd is voor humane consumptie, noch dient als aas of dierenvoer;

« 14° « animal » : organisme vivant multicellulaire, capable de se déplacer et de réagir à son environnement au moyen de sens et qui n’est pas destiné à la consommation humaine, ni utilisé comme appât ou aliment pour animaux ;

15° “genezing”: een vorm van herstelling die de tussenkomst van een dierenarts vergt.”;

15° « guérison » : une forme de réparation qui nécessite l’intervention d’un vétérinaire. » ;

4° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:

4° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit :

“Voor de toepassing van deze afdeling worden overeenkomsten tot levering van ten tijde van het sluiten van de overeenkomst nog niet geboren dieren eveneens als overeenkomsten voor de verkoop van dieren beschouwd.”;

« Pour l’application de la présente section, les contrats de fourniture d’animaux non encore nés au moment de la conclusion du contrat sont également considérés comme des contrats de vente d’animaux. » ;

5° in paragraaf 3 wordt de bepaling onder 4° opgeheven.

5° dans le paragraphe 3, le 4° est abrogé.

Art. 3. In artikel 1649ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en vervangen bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Art. 3. A l’article 1649ter du même Code, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et remplacé par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées :

1° in paragraaf 1 worden de woorden “paragrafen 2 tot 8” vervangen door de woorden “paragrafen 2 tot 9”;

1° dans le paragraphe 1er, les mots « paragraphes 2 à 8 » sont remplacés par les mots « paragraphes 2 à 9 » ;

2° in paragraaf 2, 1°, worden de woorden “waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier,” ingevoegd tussen de woorden “andere kenmerken,” en de woorden “voldoen aan de koopovereenkomst;”;

3° in paragraaf 3, 1°, worden de woorden “of, indien het consumptiegoed een dier is, geschikt zijn voor de doeleinden waarvoor dieren van dezelfde soort gewoonlijk zouden dienen,” ingevoegd tussen de woorden “worden gebruikt,” en de woorden “rekening houdend,”;

4° in paragraaf 3, 3°, worden de woorden “waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, instructies met betrekking tot eventuele verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier,” ingevoegd tussen de woorden “andere instructies,” en de woorden “die de consument redelijkerwijs mag verwachten”;

5° in paragraaf 3 wordt de bepaling onder 4° aangevuld met de woorden “, of, indien het consumptiegoed een dier is, de kwaliteiten en andere kenmerken bezitten, waaronder de afwezigheid van infectieziektes en aangeboren afwijkingen en, in voorkomend geval, de aanwezigheid van de door of krachtens de wet vereiste vaccinaties, die voor diezelfde soort dieren normaal zijn en die de consument redelijkerwijs mag verwachten gelet op de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier.”;

6° het artikel wordt aangevuld met een paragraaf 9, luidende:

“§ 9. Indien het consumptiegoed een dier is, wordt elk gebrek dat het gevolg is van verkeerde instructies, verstrekt door de verkoper, met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier, beschouwd als een conformiteitsgebrek.”.

2° dans le paragraphe 2, 1°, les mots « en ce compris, si le bien de consommation est un animal, l'âge, le sexe, la race et l'origine de l'animal, » sont insérés entre les mots « autres caractéristiques » et les mots « comme prévu dans le contrat de vente ; » ;

3° dans le paragraphe 3, 1°, les mots « ou, si le bien de consommation est un animal, être adapté aux finalités auxquelles serviraient normalement des animaux de la même espèce, » sont insérés entre les mots « de même type, » et les mots « compte tenu, » ;

4° dans le paragraphe 3, 3°, les mots « en ce compris, si le bien de consommation est un animal, les instructions concernant d'éventuelles vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal, » sont insérés entre les mots « autres instructions, » et les mots « que le consommateur peut raisonnablement s'attendre » ;

5° dans le paragraphe 3, le 4° est complété par les mots « ou, si le bien de consommation est un animal, présenter les qualités et d'autres caractéristiques, en ce compris l'absence de maladies infectieuses et de malformations congénitales et, le cas échéant, la présence des vaccinations requises par la loi ou en vertu de celle-ci, qui sont normales pour des animaux de même espèce et auxquelles le consommateur peut raisonnablement s'attendre eu égard à l'âge, le sexe, la race et l'origine de l'animal. » ;

6° l'article est complété par le paragraphe 9 rédigé comme suit :

« § 9. Si le bien de consommation est un animal, tout défaut résultant d'instructions incorrectes, fournies par le vendeur, concernant les vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal est réputé être un défaut de conformité. ».

Art. 4. In artikel 1649^{quater} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en gewijzigd bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “, of, indien het consumptiegoed een dier is, één jaar,” ingevoegd tussen de woorden “twee jaar” en de woorden “te rekenen vanaf”;

2° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In afwijking van het eerste lid moet de consument, indien het consumptiegoed een dier is, de verkoper onverwijld in kennis stellen van het conformiteitsgebrek zodra dit gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd.”;

3° paragraaf 4 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In afwijking van het eerste lid bedraagt deze termijn één jaar indien het consumptiegoed een dier is. Bovendien wordt in dat geval bij de toepassing en de weerlegging van het vermoeden in het bijzonder rekening gehouden met de incubatieperiode van infectieziekten, de door de verkoper aan de consument verstrekte gedetailleerde instructies met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier en in voorkomend geval met de conclusies van een veterinaire keuring uitgevoerd door een onafhankelijke dierenarts.”.

Art. 5. In artikel 1649^{quinquies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en gewijzigd bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “paragrafen 2 en 3” vervangen door de woorden “paragrafen 2, 3 en 3/1”;

Art. 4. Dans l'article 1649^{quater} du même Code, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et modifié par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots « ou, si le bien de consommation est un animal, un an, » sont insérés entre les mots « deux ans » et les mots « à compter de » ;

2° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit :

« Par dérogation à l'alinéa 1er, le consommateur doit, si le bien de consommation est un animal, notifier sans délai le défaut de conformité au vendeur, dès que ce défaut s'est manifesté de manière suffisamment évidente. » ;

3° le paragraphe 4 est complété par un alinéa, rédigé comme suit :

« Par dérogation à l'alinéa 1er, ce délai est d'un an si le bien de consommation est un animal. De plus, dans ce cas, lors de l'application et de la réfutation de la présomption, il est notamment tenu compte de la période d'incubation des maladies infectieuses, des instructions détaillées concernant les vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal fournies par le vendeur au consommateur et, le cas échéant, des conclusions d'un examen vétérinaire effectué par un vétérinaire indépendant. ».

Art. 5. Dans l'article 1649^{quinquies} du même Code, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et modifié par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots « aux paragraphes 2 et 3 » sont remplacés par les mots « aux paragraphes 2, 3 et 3/1 » ;

2° paragraaf 1 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Onverminderd het tweede lid is de verkoper, indien het consumptiegoed een dier is, niet verantwoordelijk voor de verergering van de schade die het gevolg is van het feit dat de consument:

1° heeft nagelaten de verkoper onverwijld nadat het gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd in kennis te stellen van het conformiteitsgebrek of;

2° heeft nagelaten het dier zo snel als mogelijk ter beschikking te stellen van de verkoper dan wel een dierenarts naar keuze te consulteren wanneer voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts duidelijk noodzakelijk was.”;

3° in paragraaf 2, in het vroeger enig lid, dat het eerste lid wordt, wordt de bepaling onder 3° aangevuld met de woorden “of het dier indien het consumptiegoed een dier is”;

4° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Onverminderd het eerste lid, kan de verkoper de herstelling als remedie weigeren indien dit manifest in strijd is met de gezondheid van het dier.”;

5° een paragraaf 3/1 wordt ingevoegd, luidende:

“§ 3/1. In afwijking van paragraaf 3 wordt de herstelling of vervanging geregeld door deze paragraaf indien het consumptiegoed een dier is.

Elke herstelling, inclusief genezing, of vervanging wordt verricht:

1° kosteloos, met dien verstande dat de kost die door de verkoper in voorkomend geval moet worden gedragen met het oog op de genezing van het dier niet meer dan

2° le paragraphe 1er est complété par un alinéa, rédigé comme suit :

« Sans préjudice de l’alinéa 2, si le bien de consommation est un animal, le vendeur n’est pas responsable de l’aggravation du dommage résultant du fait que le consommateur :

1° a omis d’informer sans délai le vendeur du défaut de conformité après que le défaut se soit manifesté d’une manière suffisamment évidente ou ;

2° a omis de mettre l’animal à la disposition du vendeur aussi vite que possible ou de consulter un vétérinaire de son choix, lorsqu’une intervention immédiate d’un vétérinaire était manifestement nécessaire pour la santé de l’animal. » ;

3° dans le paragraphe 2, dans l’alinéa unique ancien, devenant l’alinéa 1er, le 3° est complété par les mots « ou l’animal, si le bien de consommation est un animal » ;

4° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit :

« Sans préjudice de l’alinéa 1er, le vendeur peut refuser la réparation à titre de remède si celle-ci est manifestement contraire à la santé de l’animal. » ;

5° un paragraphe 3/1 est inséré, rédigé comme suit :

« § 3/1. Par dérogation au paragraphe 3, si le bien de consommation est un animal, la réparation ou le remplacement est régi par le présent paragraphe.

Toute réparation, en ce compris la guérison, ou tout remplacement est effectué :

1° sans frais, étant entendu que, le cas échéant, le coût supporté par le vendeur en vue de la guérison de l’animal ne peut pas dépasser cent trente pour cent du prix de vente de l’animal.

honderddertig procent van de aankoopprijs van het dier kan bedragen. De verkoper wijst de consument zowel in de overeenkomst als bij de uitoefening van het recht op herstelling van het dier op het bestaan van deze beperking. Deze beperking is evenwel niet van toepassing indien de verkoper te kwader trouw was of in voorkomend geval de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, vergunnings- of fokkerijvoorwaarden niet heeft gerespecteerd;

2° binnen een redelijke termijn na het tijdstip waarop de verkoper door de consument in kennis is gesteld van het conformiteitsgebrek, met dien verstande dat de verkoper in voorkomend geval zo snel als mogelijk de nodige maatregelen dient te nemen met het oog op de genezing van het dier; en

3° zonder ernstige overlast voor de consument of het dier.

Tenzij het dier is overleden als gevolg van een conformiteitsgebrek, stelt de consument het dier bij een herstelling of vervanging onverwijld ter beschikking van de verkoper. De verkoper neemt het te vervangen dier op zijn kosten terug.

In afwijking van het derde lid kan de consument, indien voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk is, het dier voor genezing voorleggen aan een dierenarts naar zijn keuze. In voorkomendgeval heeft de consument recht op een schadevergoeding ten belope van de kosten die de verkoper redelijkerwijze ook zelf had moeten dragen met het oog op de genezing van het dier indien het dier bij hem zou zijn aangeboden. Het komt aan de verkoper toe om, in voorkomend geval, de onredelijke aard van de ingeroepen kosten aan te tonen. De beperking en de uitzondering bedoeld in het tweede lid, 1°, zijn onverminderd van toepassing.

De consument die zich op het vierde lid wenst te beroepen, maakt aannemelijk dat voor de

Le vendeur informe le consommateur de l'existence de cette limitation tant dans le contrat que lors de l'exercice du droit à la réparation de l'animal. Toutefois, cette limitation ne s'applique pas si le vendeur était de mauvaise foi ou, le cas échéant, n'a pas respecté les conditions de reconnaissance, d'autorisation ou d'élevage requises par ou en vertu de la loi ;

2° dans un délai raisonnable à partir du moment où le vendeur a été informé par le consommateur du défaut de conformité, étant entendu que le vendeur doit, le cas échéant, prendre les mesures nécessaires en vue de la guérison de l'animal aussi vite que possible ; et

3° sans inconvénient majeur pour le consommateur ou l'animal.

A moins que l'animal ne soit décédé des suites d'un défaut de conformité, le consommateur met, sans délai, l'animal à la disposition du vendeur pour réparation ou remplacement. Le vendeur reprend l'animal à remplacer à ses frais.

Par dérogation à l'alinéa 3, le consommateur peut, si l'intervention immédiate d'un vétérinaire est raisonnablement nécessaire pour la santé de l'animal, soumettre l'animal pour guérison à un vétérinaire de son choix. Le cas échéant, le consommateur a droit à l'indemnisation des frais que le vendeur aurait raisonnablement dû supporter lui-même en vue de la guérison de l'animal si celui-ci lui avait été présenté. Il appartient au vendeur de démontrer, le cas échéant, le caractère déraisonnable des frais réclamés. La limitation et l'exception visées à l'alinéa 2, 1°, sont toujours d'application.

Le consommateur qui souhaite invoquer l'alinéa 4 démontre de manière plausible

gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk was. Hij stelt de verkoper onverwijld op de hoogte van de tussenkomst van de dierenarts. Op vraag van de verkoper, bezorgt de consument de relevante bewijsstukken die de gemaakte kosten staven.

De consument is niet gehouden om te betalen voor het normaal gebruik of genot van het vervangen dier tijdens de periode die aan de vervanging voorafgaat.

Een vervanging ontbindt automatisch de bestaande koopovereenkomst en doet een nieuwe koopovereenkomst ontstaan, met daarbij horende aansprakelijkheidsregeling zoals vervat in deze afdeling.”;

6° in paragraaf 5, eerste lid, 1°, worden de woorden “, of, indien het consumptiegoed een dier is, overeenkomstig paragraaf 3/1, tweede lid” ingevoegd tussen de woorden “tweede en derde lid” en de woorden “, of de verkoper”;

7° in paragraaf 5, eerste lid, 4°, worden de woorden “, of, in voorkomend geval, zonder ernstig overlast voor het dier,” tussen de woorden “zonder ernstige overlast voor de consument” en de woorden “conform de overeenkomst zal maken.”;

8° paragraaf 5, eerste lid, wordt aangevuld met de bepalingen onder 5° en 6°, luidende:

“5° indien het consumptiegoed een dier is en het dier overleden is als gevolg van een conformiteitsgebrek;

6° indien het consumptiegoed een dier is en de kostprijs om het dier te genezen hoger is dan honderddertig procent van de aankoopprijs.”;

9° in paragraaf 7 wordt tussen het derde en het vierde lid een lid ingevoegd, luidende:

“In afwijking van het derde lid is de consument niet gehouden om het dier terug te

qu’une intervention immédiate d’un vétérinaire était raisonnablement nécessaire pour la santé de l’animal. Il informe sans délai le vendeur de l’intervention du vétérinaire. A la demande du vendeur, le consommateur fournit les justificatifs pertinents qui justifient les frais engagés.

Le consommateur n’est pas tenu de payer pour l’utilisation ou la jouissance normale de l’animal remplacé pendant la période qui précède le remplacement.

Un remplacement résout automatiquement le contrat de vente existant et crée un nouveau contrat de vente, avec le régime de responsabilité associé tel qu’énoncé dans la présente section. » ;

6° dans le paragraphe 5, alinéa 1er, 1°, les mots « , ou, si le bien de consommation est un animal, conformément au paragraphe 3/1, alinéa 2 » sont insérés entre les mots « paragraphe 3, alinéas 2 et 3 » et les mots « , ou le vendeur » ;

7° dans le paragraphe 5, alinéa 1er, le 4° est complété par les mots « , ou le cas échéant, sans inconvénient majeur pour l’animal » ;

8° le paragraphe 5, alinéa 1er, est complété par les 5° et 6° rédigé comme suit :

« 5° si le bien de consommation est un animal et que l’animal est décédé des suites d’un défaut de conformité ;

6° si le bien de consommation est un animal et que le coût pour guérir l’animal est plus élevé que cent trente pour cent du prix de vente. » ;

9° dans le paragraphe 7, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 3 et 4 :

« Par dérogation à l’alinéa 3, le consommateur n’est pas tenu de restituer l’animal au vendeur

bezorgen aan de verkoper indien het dier is overleden als gevolg van een conformiteitsgebrek.”;

10° het artikel wordt aangevuld met de paragrafen 8 en 9, luidende:

“§ 8. Indien het consumptiegoed een dier is, betaalt de verkoper, in geval van overlijden van het dier, de kosten terug van een onafhankelijke autopsie die de consument heeft laten uitvoeren voor zover deze heeft geleid tot de vaststelling van een conformiteitsgebrek dat bestond bij de levering van het dier.

§ 9. De Koning kan, voor de consumptiegoederen of categorieën van consumptiegoederen die Hij aanwijst, het gebruik van een gestandaardiseerd informatiedocument opleggen waarin de rechten en plichten van de consument zoals bepaald in deze afdeling worden toegelicht. Uiterlijk op het tijdstip van de levering van het consumptiegoed verstrekt de verkoper aan de consument, op een duurzame gegevensdrager, het gestandaardiseerde informatiedocument.”.

Art. 6. Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na die waarin het is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Gegeven te

Van Koningswege:

si l'animal est décédé des suites d'un défaut de conformité. » ;

10° l'article est complété par les paragraphes 8 et 9 rédigés comme suit:

« § 8. Si le bien de consommation est un animal, en cas de décès de l'animal, le vendeur rembourse les frais d'une autopsie indépendante que le consommateur a fait effectuer, pour autant que celle-ci a conduit à la constatation qu'un défaut de conformité existait au moment de la délivrance de l'animal.

§ 9. Le Roi peut, pour les biens de consommation ou les catégories de biens de consommation qu'Il désigne, imposer l'utilisation d'un document d'information standardisé dans lequel les droits et obligations du consommateur tels que définis dans la présente section sont expliqués. Au plus tard au moment de la livraison du bien de consommation, le vendeur fournit au consommateur, sur un support durable, le document d'information standardisé. ».

Art. 6. La présente loi entre en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit celui de sa publication au Moniteur belge.

Donné à

Par le Roi :

De Minister van Economie,

Le Ministre de l'Economie,

Pierre-Yves DERMAGNE

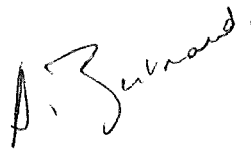
De Minister van Justitie,

Le Ministre de la Justice,

Vincent VAN QUICKENBORNE

De Staatssecretaris voor
Consumentenbescherming,

La Secrétaire d'Etat
à la Protection des consommateurs,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Bertrand'.

Alexia BERTRAND

KONINKRIJK BELGIE**ROYAUME DE BELGIQUE****FEDERALE OVERHEIDSDIENST
ECONOMIE, K.M.O., MIDDENSTAND EN
ENERGIE****SERVICE PUBLIC FEDERAL ECONOMIE,
P.M.E., CLASSES MOYENNES ET ENERGIE**

Voorontwerp van wet tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten

Avant-projet de loi modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs

SAMENVATTING**RÉSUMÉ**

Dit voorontwerp van wet wijzigt de afdeling IV in hoofdstuk IV van titel VI van boek III van het oud Burgerlijk Wetboek teneinde bijzondere bepalingen in te voeren betreffende de wettelijke en commerciële garantie bij de verkoop van levende dieren aan consumenten.

Cet avant-projet de loi modifie la section IV du chapitre IV du titre VI du livre III de l'ancien Code civil afin d'introduire des dispositions particulières sur la garantie légale et commerciale lors de la vente d'animaux vivants aux consommateurs.

MEMORIE VAN TOELICHTING**EXPOSÉ DES MOTIFS**

Dames en Heren,

Mesdames, Messieurs,

ALGEMENE TOELICHTING**EXPOSÉ GÉNÉRAL**

De Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen (hierna "de oorspronkelijke Europese Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen van 1999") liet de lidstaten niet toe om een regeling uit te werken waarin niet minimaal in de bescherming werd voorzien zoals bepaald in deze richtlijn. Die richtlijn was met andere woorden zonder onderscheid van toepassing op reguliere consumptiegoederen en levende dieren. De Richtlijn (EU) 2019/771 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de verkoop van goederen, tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2394 en Richtlijn 2009/22/EG, en tot intrekking van Richtlijn 1999/44/EG (hierna "de huidige Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen") biedt die mogelijkheid wel en laat lidstaten zelfs toe levende dieren volledig uit te sluiten van het toepassingsgebied van de wettelijke garantie. Dergelijke volledige uitsluiting is evenwel niet opportuun.

La directive 1999/44/CE du Parlement européen et du Conseil, du 25 mai 1999, sur certains aspects de la vente et des garanties des biens de consommation (ci-après « la directive européenne initiale sur la garantie des biens de consommation de 1999 ») ne permettait pas aux États membres d'élaborer un régime qui ne prévoyait pas un niveau minimal de protection tel que prévu dans cette directive. En d'autres termes, cette directive s'appliquait sans distinction aux biens de consommation ordinaires et aux animaux vivants. La directive (UE) 2019/771 du Parlement européen et du Conseil du 20 mai 2019 relative à certains aspects concernant les contrats de vente de biens, modifiant le règlement (UE) 2017/2394 et la directive 2009/22/CE et abrogeant la directive 1999/44/CE (ci-après « directive actuelle sur la garantie des biens de consommation ») offre cette possibilité et permet même aux États membres d'exclure complètement les animaux vivants du champ d'application de la garantie légale. Cependant, une telle exclusion complète n'est pas opportune. Les

Consumenten die een levend dier kopen dienen wel degelijk te kunnen genieten van de bescherming zoals voorzien in de huidige Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen, mits bepaalde bijzondere bepalingen die rekening houden met de specificiteiten van zo'n aankoop.

consommateurs qui achètent un animal vivant devraient en effet pouvoir bénéficier de la protection prévue par l'actuelle directive sur la garantie des biens de consommation, sous réserve de certaines dispositions particulières qui tiennent compte des spécificités d'un tel achat.

Aldus werd naar aanleiding van de omzetting van de huidige Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen in artikel 1649*bis*, § 3, 4°, van het Oud Burgerlijk Wetboek¹ (hierna "OBW") bepaald dat de nieuwe algemene regels inzake de wettelijke garantie voor consumptiegoederen niet van toepassing zijn op de verkoop van levende dieren in afwachting van de hierboven bedoelde bijzondere bepalingen. In de tussentijd bleven op dergelijke overeenkomsten de bepalingen van de oorspronkelijke Europese Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen van 1999 van toepassing.

Ainsi, à la suite de la transposition de l'actuelle directive sur la garantie des biens de consommation à l'article 1649*bis*, § 3, 4°, de l'ancien Code civil² (ci-après « ACC »), il est prévu que les nouvelles règles générales sur la garantie légale des biens de consommation ne s'appliquent pas à la vente d'animaux vivants dans l'attente des dispositions particulières précitées. Entre-temps, ces contrats sont restés soumis aux dispositions de la directive européenne initiale de 1999 sur la garantie des biens de consommation.

Dit voorontwerp van wet voegt de hierboven bedoelde bijzondere bepalingen in voor de verkoop van levende dieren. Meer concreet is het de betrachting een evenwichtig regime uit te werken, waarbij rekening wordt gehouden met de belangen van de consument, de belangen van de verkoper, de rechtszekerheid en de fysieke en mentale gezondheid van het dier.

Cet avant-projet de loi insère les dispositions particulières susmentionnées pour la vente d'animaux vivants. Plus concrètement, l'objectif est d'élaborer un régime équilibré, tenant compte des intérêts du consommateur, des intérêts du vendeur, de la sécurité juridique et de la santé physique et mentale de l'animal.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Artikel 1

Article 1er

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Cet article ne nécessite pas de commentaires.

Art. 2

Art. 2

Dit artikel wijzigt artikel 1649*bis* van het OBW, waarin de definities en het toepassingsgebied van de garantie voor consumptiegoederen worden geregeld.

Cet article modifie l'article 1649*bis* de l'ACC, qui règle les définitions et le champ d'application de la garantie des biens de consommation.

Het dient opgemerkt te worden dat een "dier" voor de toepassing van afdeling IV in hoofdstuk

Il convient de faire remarquer que, conformément à la section IV du chapitre IV du

¹ Zoals gewijzigd door de wet van 20 maart 2022 tot wijziging van de bepalingen van het voormalige Burgerlijk Wetboek met betrekking tot verkoop aan consumenten, het invoegen van een nieuwe titel VI*bis* in het boek III van het oud Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van het Wetboek van economisch recht.

² Tel que modifié par la loi du 20 mars 2022 modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs, insérant un nouveau titre VI*bis* dans le livre III de l'ancien Code civil et modifiant le Code de droit économique.

IV van titel VI van boek III van het oud Burgerlijk Wetboek, nog steeds aanzien wordt als een "consumptiegoed". Tenzij expliciet anders aangegeven zijn dus alle bepalingen van artikelen 1649*bis* tot 1649*nonies* van het OBW onverminderd van toepassing op levende dieren. Wat betreft de definitie van "consumptiegoed" wordt dan ook gepreciseerd dat deze dieren omvat.

Wat betreft de definitie van "commerciële garantie" en de notie van "producent" die hierin vermeld wordt, moet hieronder verstaan worden dat het bij de verkoop van dieren om een "kweker" kan gaan die een dergelijke garantie kan aanbieden.

Wat betreft de definitie van "kosteloos" wordt gepreciseerd dat de kosten voor medicijnen die noodzakelijk zijn om het dier te genezen tevens ten laste zijn van de verkoper.

Verder wordt een definitie toegevoegd van "dier", om te benadrukken dat de bijzondere bepalingen enkel betrekking hebben op de verkoop van levende dieren, dit zijn dieren die op het ogenblik van de levering in leven zijn. Het betreft daarbij alle diersoorten (bijvoorbeeld honden, katten, kippen, paarden, schapen, alpaca's, hamsters, vissen, reptielen ...). Deze definitie doet geen enkele afbreuk aan artikel 3.39 van het nieuw Burgerlijk Wetboek dat stelt dat dieren een gevoelsvermogen en biologische noden hebben. Dieren die bestemd zijn voor humane consumptie en dieren die dienen als aas of dierenvoer worden evenwel niet gevisieerd door de bijzondere bepalingen. Dergelijke dieren vallen onder de garantieregels voor reguliere consumptiegoederen.

Verder wordt een definitie toegevoegd van "genezing", met name een vorm van herstelling die de tussenkomst van een dierenarts vergt. Herstelling is een van de vier remedies die de garantieregeling voorziet en waarop de consument beroep kan doen in geval van een conformiteitsgebrek. De toevoeging van deze specifieke vorm van herstelling is gerechtvaardigd gelet op de bijzondere rechten en plichten die op de contactpartijen rusten bij een tussenkomst van een dierenarts. Een dierenarts is immers geen partij bij het contract waardoor de algemene regels inzake

titre VI du livre III de l'ancien Code civil, un « animal » est toujours considéré comme un « bien de consommation ». Ainsi, sauf indication contraire explicite, toutes les dispositions des articles 1649*bis* à 1649*nonies* de l'ACC s'appliquent pleinement aux animaux vivants. En ce qui concerne la définition de « bien de consommation » il est donc également précisé que celle-ci comprend les animaux.

En ce qui concerne la définition de « garantie commerciale » et la notion de « producteur » qui y est évoquée, il faut comprendre que pour la vente d'animaux, cela peut être un « éleveur » qui peut offrir une telle garantie.

En ce qui concerne la définition de « sans frais », il est précisé que le coût des médicaments nécessaires à la guérison de l'animal est également supporté par le vendeur.

En outre, une définition d'« animal » est ajoutée pour souligner que les dispositions particulières ne couvrent que la vente d'animaux vivants, c'est-à-dire d'animaux qui sont vivants au moment de la livraison. Cela concerne toutes les espèces animales (par exemple, chiens, chats, poules, chevaux, moutons, alpagas, hamsters, poissons, reptiles...). Cette définition est sans préjudice de l'article 3.39 du nouveau Code civil qui prévoit que les animaux sont doués de sensibilité et ont des besoins biologiques. Les animaux destinés à la consommation humaine et les animaux servant d'appâts ou d'aliments pour animaux ne sont cependant pas visés par les dispositions particulières. Ces animaux sont soumis aux règles de garantie applicables aux biens de consommation ordinaires.

En outre, une définition de la « guérison » est ajoutée, à savoir une forme de réparation qui nécessite l'intervention d'un vétérinaire. La réparation est l'un des quatre recours prévus par le régime de garantie que le consommateur peut utiliser en cas de défaut de conformité. L'ajout de cette forme spécifique de réparation se justifie au regard des droits et obligations particuliers qui incombent aux parties contractantes en cas d'intervention d'un vétérinaire. En effet, un vétérinaire n'est pas partie au contrat, de sorte que les règles

herstelling niet zonder meer toegepast kunnen worden.

Wat betreft het toepassingsgebied van de bijzondere bepalingen wordt eraan herinnerd dat enkel koopovereenkomsten tussen een consument, dit is een natuurlijk persoon die het dier voor privédoeleinden aankoopt, en een professioneel verkoper, dit is een verkoper die optreedt in het kader van een beroepsactiviteit, gevisieerd worden. Noch overeenkomsten tussen twee personen die elk optreden in het kader van hun beroepsactiviteit (bijvoorbeeld een overeenkomst betreffende de verkoop van een paard gesloten tussen een professionele verkoper en een professionele koper), noch overeenkomsten tussen twee personen die elk optreden buiten beroepsactiviteit (bijvoorbeeld een consument koopt een katten van een particulier die bij toeval één nestje heeft) zijn aan de garantieregeling voor consumptiegoederen onderworpen.

Of er al dan niet sprake is van een beroepsactiviteit dient *in concreto* te worden beoordeeld, rekening houdend met onder meer de criteria van regelmaat en organisatie, winstoogmerk en het aantal aangeboden dieren (vgl.: HvJ 4 oktober 2018, C-105/17, Kamenova). De inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen wijst erop dat een natuurlijk persoon optreedt in het kader van zijn beroepsactiviteit, maar is op zich geen vereiste om als professioneel verkoper te kunnen worden beschouwd. Zoals blijkt uit de rechtspraak van het Hof van Justitie kan ook een professioneel die tussenpersoon voor een particulier is en die de consument-koper niet naar behoren op de hoogte heeft gebracht van het feit dat de eigenaar van het verkochte dier een particulier is, als een verkoper worden beschouwd (zie HvJ 9 november 2016, C-149/15, Wathelet).

Verder wordt toegevoegd dat voor de toepassing van de algemene garantieregels voor consumptiegoederen alsook de bijzondere bepalingen voor dieren, de overeenkomsten tot levering van ten tijde van het sluiten van de overeenkomst nog niet geboren dieren eveneens als overeenkomsten voor de verkoop van dieren worden beschouwd.

Tot slot wordt artikel 1649*bis*, § 3, 4°, van het OBW opgeheven zodat nieuwe

générales en matière de réparation ne peuvent être appliquées purement et simplement.

En ce qui concerne le champ d'application des dispositions particulières, il est rappelé que seuls les contrats d'achat entre un consommateur, il s'agit d'une personne physique qui achète l'animal à des fins privées, et un vendeur professionnel, c'est-à-dire un vendeur agissant dans le cadre d'une activité professionnelle, sont visés. Ni les contrats entre deux personnes agissant chacune dans le cadre de leur activité professionnelle (par exemple, un contrat de vente d'un cheval conclu entre un vendeur professionnel et un acheteur professionnel), ni les contrats entre deux personnes agissant chacune en dehors de leur activité professionnelle (par exemple, un consommateur achète un chaton à un particulier qui a par hasard une portée) ne sont soumis au régime de garantie des biens de consommation.

L'existence ou non d'une activité professionnelle doit être appréciée concrètement, en tenant compte, notamment, des critères de régularité et d'organisation, du caractère lucratif et du nombre d'animaux proposés (cf. : CJCE 4 octobre 2018, C-105/17, Kamenova). L'inscription auprès de la Banque-Carrefour des Entreprises indique qu'une personne physique agit dans le cadre de son activité professionnelle, mais n'est pas en soi une exigence pour être considéré comme un vendeur professionnel. Comme il ressort de la jurisprudence de la Cour de Justice, un professionnel agissant comme intermédiaire pour un particulier et qui n'a pas correctement informé le consommateur-acheteur que le propriétaire de l'animal vendu est un particulier peut également être considéré comme un vendeur (voir CJUE 9 novembre 2016, C-149/15, Wathelet).

Ensuite, il est ajouté que, pour l'application des règles générales de garantie des biens de consommation ainsi que des dispositions particulières aux animaux, les contrats de fourniture d'animaux non encore nés au moment de la conclusion du contrat sont également considérés comme des contrats de vente d'animaux.

Enfin, l'article 1649*bis*, § 3, 4°, de l'ACC est abrogé, de sorte que les nouveaux contrats de

overeenkomsten voor de verkoop van dieren die gesloten worden vanaf de inwerkingtreding van deze wet, beheerst worden door onderhavige bijzondere bepalingen alsook de omzettingbepalingen van de huidige Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen.

Art. 3

Dit artikel wijzigt van artikel 1649ter van het OBW, waarin de conformiteitscriteria worden geregeld.

Wat de subjectieve conformiteitscriteria betreft, wordt het belang van de beschrijving van de kenmerken zoals de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier onderlijnd. De beschrijving bepaalt immers het dier dat de partijen hebben willen kopen. Dergelijke beschrijving kan in de praktijk best op papier of op een andere duurzame gegevensdrager worden vastgesteld om later bewijsproblemen te vermijden. In voorkomend geval kan gebruik gemaakt worden van modelovereenkomsten. Indien de consument het dier voor specifieke doelen wenst aan te wenden, moet hij de verkoper daarvan op de hoogte brengen. De verkoper is slechts aansprakelijk indien hij aanvaardt dat het dier voor dat doeleinde geschikt is (bijvoorbeeld het paard dat bestemd is om door een kind te worden bereden).

Wat het objectieve criterium van de kwaliteit betreft, wordt erop gewezen dat de verwachtingen grondig kunnen verschillen naargelang de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier dat het voorwerp uitmaakt van een overeenkomst (bijvoorbeeld een raspaard versus een goudvis). Een dergelijk verschil kan zich bijvoorbeeld te kennen geven in de verwachte levensduur van een dier. Niet elke afwijking van het ideaal is automatisch een conformiteitsgebrek. Echter, ten tijde van de levering moet het dier vrij zijn van infectieziektes (bijvoorbeeld parvovirose) en aangeboren afwijkingen (aanwezig op het moment van de geboorte, zoals bijvoorbeeld een navelbreuk, fout gebit, hartruis, ...). In het geval waarin door of krachtens de wet bepaalde vaccinaties zijn vereist voor de betrokken diersoort (bijvoorbeeld honden worden alleen verhandeld als ze ten minste een primovaccinatie hebben gekregen tegen het parvovirus, het distempervirus en hepatitis contagiosa canis en katten worden alleen

vente d'animaux conclus à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi sont régis par ces dispositions particulières ainsi que par les dispositions de transposition de la directive actuelle sur la garantie des biens de consommation.

Art. 3

Cet article modifie l'article 1649ter de l'ACC, qui régit les critères de conformité.

En ce qui concerne les critères subjectifs de conformité, l'importance de la description des caractéristiques telles que l'âge, le sexe, la race et l'origine de l'animal est soulignée. En effet, la description détermine l'animal que les parties ont voulu acheter. Il est préférable d'établir cette description en pratique sur papier ou sur un autre support de données durable pour éviter les problèmes de preuve ultérieurs. Le cas échéant, des contrats types peuvent être utilisés. Si le consommateur souhaite utiliser l'animal à des fins spécifiques, il doit en informer le vendeur. Le vendeur n'est responsable que s'il accepte que l'animal soit utilisé à cette fin (par exemple, un cheval destiné à être monté par un enfant).

En ce qui concerne le critère objectif de qualité, il convient de noter que les attentes peuvent différer fondamentalement selon l'âge, le sexe, la race et l'origine de l'animal faisant l'objet d'un contrat (par exemple, un cheval pur-sang par rapport à un poisson rouge). Une telle différence peut se manifester, par exemple, dans la durée de vie estimée d'un animal. Tout écart par rapport à l'idéal ne constitue pas automatiquement un défaut de conformité. Au moment de la livraison, l'animal ne doit cependant pas présenter de maladies infectieuses (par exemple, la parvovirose) et de malformations congénitales (présentes au moment de la naissance, par exemple, une hernie ombilicale, des dents défectueuses, un souffle au cœur, etc.). Dans le cas où certaines vaccinations sont exigées par ou en vertu de la loi pour l'espèce animale concernée (par exemple, les chiens ne sont commercialisés que s'ils ont reçu au moins une primovaccination contre le parvovirus, le virus de la maladie de Carré et l'hépatite contagieuse

verhandeld als ze ten minste een primovaccinatie hebben gekregen tegen panleucopenie en rhinotracheïtis), moeten deze vaccinaties zijn toegediend en moet de koper geïnformeerd worden over de vaccinaties die gelet op de leeftijd van het dier nog niet konden worden toegediend en waar hij zelf moet voor instaan. Daarnaast moet de verkoper, in voorkomend geval, de vereiste instructies geven met betrekking tot de leefruimte, voeding en verzorging van het dier, wat ook een absoluut vereiste is voor de gezondheid van het dier. Verzorging houdt onder andere opvoeding, beweging en socialisatie in.

Artikel 1649ter, § 7, van het OBW blijft onverminderd van toepassing zodat de verkoper een dier met een gekende afwijking (bijvoorbeeld zomereczeem bij een paard, uitwendig ontbreken van één of beide teelballen (cryptorchidie), navelbreuk, cherry eye bij een hond), kan verkopen, zonder dat dit de aansprakelijkheid van de verkoper in het gedrang brengt. Vereist is dan wel dat de consument uitdrukkelijk en afzonderlijk heeft ingestemd met de betrokken afwijking, nadat hij daarover uitdrukkelijk is ingelicht. Het vereiste van een uitdrukkelijke en afzonderlijke aanvaarding door de consument impliceert dat de afwijking niet samen met andere kenmerken van het dier vermeld mag worden.

Bepaalde onderliggende aandoeningen, zoals het asymptomatisch drager zijn van opportunistische pathogenen, moeten niet noodzakelijk als een conformiteitsgebrek worden beschouwd. Bepaalde opportunistische pathogenen zijn immers haast standaard bij een levend dier aanwezig, maar de ziekte die ze veroorzaken, komt slechts onder bepaalde omstandigheden (bijvoorbeeld een slechte voeding en stress) tot uiting.

Tot slot wordt een paragraaf 9 ingevoegd die verduidelijkt dat elk gebrek dat het gevolg is van verkeerde instructies, verstrekt door de verkoper, met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, de voeding en de verzorging van het dier, eveneens beschouwd moet worden als een conformiteitsgebrek.

Art. 4

canine et les chats ne sont commercialisés que s'ils ont reçu au moins une primo-vaccination contre la panleucopénie et la rhinotrachéite), ces vaccinations doivent avoir été administrées et l'acheteur doit être informé des vaccinations qui n'ont pas encore pu être administrées compte tenu de l'âge de l'animal et dont il doit assumer la responsabilité. En outre, le cas échéant, le vendeur doit fournir les instructions requises concernant l'espace de vie de l'animal, son alimentation et ses soins, ce qui est également une exigence absolue pour la santé de l'animal. Les soins comprennent notamment l'éducation, les exercices et la socialisation.

L'article 1649ter, § 7, de l'ACC reste pleinement applicable de sorte que le vendeur peut vendre un animal présentant une anomalie connue (par exemple, eczéma d'été chez un cheval, absence externe d'un ou des deux testicules (cryptorchidie), hernie ombilicale, œil de cerise chez un chien), sans que cela n'affecte la responsabilité du vendeur. Il faut alors que le consommateur ait expressément et distinctement consenti à l'écart en question, après en avoir été expressément informé. L'exigence d'une acceptation expresse et distincte par le consommateur implique que l'écart ne peut être mentionné avec d'autres caractéristiques de l'animal.

Certaines affections sous-jacentes, comme le fait d'être porteur asymptomatique de pathogènes opportunistes, ne doivent pas nécessairement être considérées comme un défaut de conformité. En effet, la présence de certains agents pathogènes opportunistes est presque la norme chez les animaux vivants, mais la maladie qu'ils provoquent ne se manifeste que dans certaines conditions (par exemple, mauvaise nutrition et stress).

Enfin, un paragraphe 9 est inséré qui précise que tout défaut résultant d'instructions incorrectes, fournies par le vendeur, concernant les vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal est réputé être un défaut de conformité

Art. 4

Dit artikel wijzigt artikel 1649^{quater} van het OBW, waarin de aansprakelijkheid van de verkoper voor conformiteitsgebreken wordt geregeld.

Er worden drie afwijkingen ingevoerd t.a.v. de regels voor reguliere consumptiegoederen.

Vooreerst wordt bepaald dat de aansprakelijkheid van de verkoper van levende dieren zich beperkt tot gebreken die zich manifesteren gedurende een periode van één jaar te rekenen vanaf de levering. Deze termijn is korter dan de termijn van twee jaar die geldt voor reguliere consumptiegoederen. De kortere termijn wordt gerechtvaardigd door het feit dat het gaat om een levend dier, dat enorm interageert met zijn onmiddellijke omgeving en afhangt van een correcte verzorging door zijn eigenaar. Na het verstrijken van deze termijn zijn de gemeenrechtelijke bepalingen met betrekking tot de vrijwaring voor de verborgen gebreken van de verkochte zaak onverminderd van toepassing.

Ten tweede wordt bepaald dat de consument, in afwijking van de termijn van twee maanden voor reguliere consumptiegoederen, de verkoper zo snel als mogelijk in kennis dient te stellen van het conformiteitsgebrek, zodra dit gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd. Dit kan zich uiten door onder andere diarree, hoesten, niezen, herhaaldelijk overgeven, oprispingen, weigeren om te eten of andere signalen van pijn die zich apart dan wel tegelijk voordoen. Een zo snel mogelijke kennisgeving is vereist omdat gebreken bij levende dieren een sneller optreden vereisen om te vermijden dat er bijkomende/blijvende schade ontstaat, alsook met het oog op het verzekeren van de gezondheid van het dier. De kennisgeving kan alvast eenvoudig en snel gebeuren door telefonisch contact met de verkoper. De consument moet evenwel aantonen dat de kennisgeving heeft plaatsgevonden, wat kan door te wijzen op zijn telefonische oproepen of sms'en. Uiteraard geschiedt deze kennisgeving het best op een duurzame gegevensdrager (zoals een e-mail of aangetekende brief), eventueel als bevestiging volgend op een telefonisch contact dat genoodzaakt werd door de hoogdringendheid van de situatie van het dier. De verkoper die zich op de laattijdige

Cet article modifie l'article 1649^{quater} de l'ACC, qui règle la responsabilité du vendeur pour les défauts de conformité.

Trois dérogations sont introduites en ce qui concerne les règles applicables aux biens de consommation ordinaires.

Tout d'abord, il est prévu que la responsabilité du vendeur d'animaux vivants se limite aux défauts qui se manifestent durant une période d'un an à compter de la livraison. Ce délai est plus court que le délai de deux ans applicable aux biens de consommation ordinaires. Le délai plus court est justifié par le fait qu'il s'agit d'un animal vivant qui interagit énormément avec son entourage immédiat et dépend des soins corrects donnés par son propriétaire. Après l'expiration de ce délai, les dispositions de droit commun en matière de réparation des vices cachés de la chose vendue s'appliquent pleinement.

Ensuite, il est prévu que, par dérogation au délai de deux mois pour les biens de consommation ordinaires, le consommateur doit notifier au vendeur le défaut de conformité dès qu'il s'est manifesté de manière suffisamment claire. Cela peut se manifester, entre autres, par des diarrhées, de la toux, des éternuements, des vomissements répétés, des régurgitations, un refus de s'alimenter ou d'autres signes de douleur survenant séparément ou simultanément. La notification doit se faire le plus rapidement possible car les déficiences chez les animaux vivants nécessitent d'intervenir plus rapidement pour éviter des dommages supplémentaires/permanents, ainsi que pour garantir la santé de l'animal. La notification peut déjà se faire simplement et rapidement en contactant le vendeur par téléphone. Le consommateur doit cependant prouver que la notification a eu lieu, ce qu'il peut faire en se référant à ses appels téléphoniques ou ses SMS. Bien entendu, il est préférable que cette notification soit faite sur un support durable (tel qu'un e-mail ou une lettre recommandée), éventuellement en confirmation après un contact téléphonique rendu nécessaire par l'urgence de la situation de l'animal. Le vendeur qui veut se prévaloir de la notification tardive

kennisgeving wil beroepen om zijn aansprakelijkheid te beperken (zie *infra*), moet aantonen dat de consument heeft nagelaten tot een zo snel mogelijke kennisgeving over te gaan.

Tot slot wordt een bijzondere bepaling ingevoerd inzake het anterioriteitsvermoeden, bij toepassing waarvan gebreken die zich binnen een bepaalde termijn manifesteren, vermoed worden bij de levering aanwezig te zijn. Deze termijn wordt voor levende dieren gelijkgesteld aan de wettelijke garantietermijn, met name één jaar vanaf de levering van het dier. Dit is een aanzienlijke verbetering van de bescherming van de consument: voor levende dieren die werden aangekocht vóór de inwerkingtreding van onderhavige wet, bedroeg deze termijn slechts zes maanden. Voortaan hoeft de consument dus gedurende de volledige garantietermijn niet aan te tonen dat een conformiteitsgebrek reeds bestond bij de levering van het dier. Dit anterioriteitsvermoeden is, net als bij reguliere consumptiegoederen, weerlegbaar. De verkoper is niet aansprakelijk indien hij kan bewijzen dat het gebrek niet bij de levering aanwezig was of pas later is ontstaan (bijvoorbeeld door een ontijdige vaccinatie in opdracht van de koper). Bovendien geldt het vermoeden, net als bij reguliere consumptiegoederen, niet indien het onverenigbaar is met de aard van het gebrek (bijvoorbeeld de ziekte manifesteert zich één maand na de levering, terwijl de incubatieperiode van de betrokken ziekte één week bedraagt; een dier sterft lang na zijn gemiddeld verwachte levensduur). Tevens wordt een opsomming van elementen toegevoegd waarmee in het bijzonder rekening gehouden moet worden bij de toepassing van het anterioriteitsvermoeden indien het gaat om een levend dier. Het betreft vooreerst de instructies die de verkoper heeft gegeven (inzake voeding, vaccinaties, socialisering, beweging, ...). Ook met de bevindingen uit het verslag van een veterinaire keuring die de verkoper en koper in voorkomend geval hebben laten uitvoeren bij het sluiten van de overeenkomst kan rekening worden gehouden (dergelijke keuring is bijvoorbeeld gebruikelijk bij de verkoop van paarden uit de hogere prijsklasse).

Art. 5

pour limiter sa responsabilité (voir ci-dessous) doit prouver que le consommateur n'a pas notifié dans les meilleurs délais.

Enfin, une disposition spéciale est introduite sur la présomption d'antériorité, en application de laquelle les défauts qui se manifestent dans un certain délai sont présumés être présents au moment de la livraison. Pour les animaux vivants, ce délai est assimilé à la période de garantie légale, à savoir un an à compter de la livraison de l'animal. Il s'agit d'une amélioration significative de la protection du consommateur : pour les animaux vivants achetés avant l'entrée en vigueur de cette loi, ce délai n'était que de six mois. Désormais, pendant toute la période de garantie, le consommateur n'a pas à prouver qu'un défaut de conformité existait déjà au moment de la livraison de l'animal. Comme pour les biens de consommation ordinaires, cette présomption d'antériorité est réfragable. Le vendeur n'est pas responsable s'il peut prouver que le défaut n'existait pas à la livraison ou qu'il n'est apparu que plus tard (par exemple, en raison d'une vaccination intempestive due à l'acheteur). En outre, comme dans le cas des biens de consommation ordinaires, la présomption ne s'applique pas si elle est incompatible avec la nature du défaut (par exemple, la maladie se manifeste un mois après la livraison, alors que la période d'incubation de la maladie en question est d'une semaine ; un animal meurt longtemps après sa durée de vie moyenne estimée). De plus, une énumération d'éléments est ajoutée qui doit être prise en compte lors de l'application de la présomption d'antériorité dans le cas d'un animal vivant. Il s'agit tout d'abord des instructions données par le vendeur (concernant l'alimentation, les vaccins, la socialisation, les exercices, etc.) Les conclusions du rapport d'un examen vétérinaire que le vendeur et l'acheteur ont pu faire effectuer au moment de la conclusion du contrat peuvent également être prises en compte (un tel examen est courant, par exemple, pour la vente de chevaux de la classe de prix supérieure).

Art. 5

Dit artikel wijzigt artikel 1649*quinquies* van het OBW, dat de rechtsmiddelen regelt waarover de consument beschikt ten opzichte van de verkoper in de gevallen waarin de verkoper aansprakelijk is.

De hiërarchie van rechtsmiddelen zoals voorzien voor reguliere consumptiegoederen, met name herstelling of vervanging in eerste instantie en prijsvermindering of ontbinding in tweede instantie, wordt behouden mits bepaalde afwijkingen. Op die manier wordt rekening gehouden met het feit dat de consument die zich aan het dier heeft gehecht vaak weinig interesse heeft in een vervanging van het dier of een ontbinding van de overeenkomst.

Artikel 1649*quinquies*, § 1, tweede lid, van het OBW bepaalt dat bij de uitoefening van de rechtsmiddelen rekening gehouden wordt met de verergering van de schade voortvloeiend uit het "gebruik van het goed" door de consument na het ogenblik waarop hij het conformiteitsgebrek heeft vastgesteld of zou hebben moeten vaststellen. Deze bepaling heeft weinig relevantie voor levende dieren. Daarom wordt aan paragraaf 1 een derde lid toegevoegd dat bepaalt dat de verkoper niet verantwoordelijk is voor de verergering van de schade die het gevolg is van het feit dat de consument heeft nagelaten de verkoper zo snel als mogelijk, nadat het gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd, in kennis te stellen van het conformiteitsgebrek; of heeft nagelaten het dier zo snel als mogelijk ter beschikking te stellen van de verkoper dan wel een dierenarts naar keuze te consulteren terwijl voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts duidelijk noodzakelijk was. Deze twee situaties reflecteren de verplichtingen van de consument zoals voorzien in de artikelen 1649*quater*, § 2, tweede lid, en 1649*quinquies*, § 3/1, derde en vierde lid van het OBW. Artikel 1649*quinquies*, § 1, derde lid, van het OBW creëert dus geen bijkomende verplichtingen in hoofde van de consument die losstaan van voornoemde artikelen.

Verder wordt een nieuwe paragraaf 3/1 ingevoegd die, in afwijking van paragraaf 3, de herstelling en vervanging regelt bij levende dieren.

Cet article modifie l'article 1649*quinquies* de l'ACC, qui règle les recours dont dispose le consommateur contre le vendeur dans les cas où ce dernier est responsable.

La hiérarchie des recours telle que prévue pour les biens de consommation ordinaires, à savoir la réparation ou le remplacement en premier lieu et la réduction du prix ou la résolution en second lieu, est maintenue sous réserve de certaines dérogations. Ainsi, il est tenu compte du fait que le consommateur qui s'est attaché à l'animal a souvent peu d'intérêt à remplacer l'animal ou à résoudre le contrat.

L'article 1649*quinquies*, § 1er, alinéa 2, de l'ACC prévoit que l'exercice des voies de recours doit tenir compte de l'aggravation du dommage résultant de « l'usage du bien » par le consommateur après le moment où il a constaté le défaut de conformité ou aurait dû le constater. Cette disposition est peu pertinente pour les animaux vivants. C'est pourquoi un alinéa 3 est ajouté au paragraphe 1er prévoyant que le vendeur n'est pas responsable de l'aggravation du dommage résultant du fait que le consommateur a omis d'informer aussi vite que possible le vendeur du défaut de conformité après que le défaut se soit manifesté d'une manière suffisamment évidente ; ou a omis de mettre l'animal à la disposition du vendeur aussi vite que possible ou de consulter un vétérinaire de son choix, lorsqu'une intervention immédiate d'un vétérinaire était manifestement nécessaire pour la santé de l'animal. Ces deux situations reflètent les obligations du consommateur telles que prévues aux articles 1649*quater*, § 2, alinéa 2, et 1649*quinquies*, § 3/1, alinéas 3 et 4 de l'ACC. L'article 1649*quinquies*, § 1er, alinéa 3, de l'ACC ne crée donc pas d'obligations supplémentaires dans le chef du consommateur, indépendantes des articles précités.

En outre, un nouveau paragraphe 3/1 est inséré qui, par dérogation au paragraphe 3, règle la réparation et le remplacement des animaux vivants.

Bij vervanging van het dier wordt er, in lijn met de huidige praktijk in deze sector, expliciet gesteld dat dit een nieuwe koopovereenkomst doet ontstaan, waarop dan ook terug een nieuwe wettelijke garantietermijn van één jaar van toepassing is. Dit verschilt grondig met artikel 1649*quater*, § 1, derde lid, van het OBW die de wettelijke garantietermijn enkel opschort gedurende de tijd nodig om een vervanging te bekomen, waarna de bestaande wettelijke garantietermijn gewoon terug verder loopt.

Er moet, indien geopteerd wordt voor een genezing, niet enkel rekening worden gehouden met de belangen van de consument en de gezondheid van het dier, doch tevens met de belangen van de verkoper. Indien de consument opteert voor herstelling in de vorm van genezing van het dier en de kost daarvan disproportioneel is ten aanzien van de overige remedies, dan kan niet van de verkoper verwacht worden dat hij deze kost volledig draagt (vgl. HvJ 16 juni 2011 C-65/09, Weber en Putz). Daarom wordt, mede met het oog op de rechtszekerheid, bepaald dat de kosten van genezing waarvoor de verkoper moet instaan maximaal 130% van de aankoopprijs van het dier bedragen. Additionele kosten moeten door de consument, die blijft opteren voor genezing, gedragen worden, tenzij de verkoper te kwader trouw was bij de verkoop van het dier of, in voorkomend geval, de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, vergunnings- of fokkerijvoorwaarden niet heeft gerespecteerd.

Daar waar de herstelling als remedie geweigerd wordt door de verkoper omdat dit manifest in strijd is met de gezondheid van het dier, dient de beslissing hiertoe in voorkomend geval door de betrokken dierenarts(en) te worden genomen en dit met eerbiediging van de code der plichtenleer van de dierenartsen. Als gevolg hiervan rest de consument dan enkel vervanging, prijsvermindering (met behoud van het dier) of ontbinding (teruggave van dier en terugbetaling aankoopprijs) als remedie.

Essentieel is dat de verkoper eerst de kans krijgt om het dier in overeenstemming te brengen met de overeenkomst. Dit werd ook bevestigd door het Hof van Cassatie (zie Cass. 18 juni 2020, AR C.19.0332.N). De consument die zich onmiddellijk tot de eigen dierenarts wendt, zonder daarbij voorafgaandelijk het

En cas de remplacement de l'animal, conformément à la pratique courante dans ce secteur, il est explicitement indiqué que cela crée un nouveau contrat d'achat, auquel s'applique une nouvelle période de garantie légale d'un an. Cela diffère radicalement de l'article 1649*quater*, § 1er, alinéa 3, de l'ACC, qui ne suspend la période de garantie légale que pendant le temps nécessaire pour obtenir un remplacement, après quoi la période de garantie légale existante continue de courir.

Si l'on choisit une guérison, il faut tenir compte non seulement des intérêts du consommateur et la santé de l'animal, mais aussi de ceux du vendeur. Si le consommateur choisit la réparation sous la forme de la guérison de l'animal et que le coût de celle-ci est disproportionné par rapport aux autres recours, on ne peut pas attendre du vendeur qu'il supporte intégralement ce coût (cf. CJCE 16 juin 2011 C-65/09, Weber et Putz). C'est pourquoi, en vue de la sécurité juridique, il est prévu que le coût supporté par le vendeur en vue de la guérison de l'animal ne peut pas dépasser 130% du prix de vente de l'animal. Les frais supplémentaires doivent être supportés par le consommateur, qui continue à choisir la guérison, sauf si le vendeur était de mauvaise foi lors de la vente de l'animal ou, le cas échéant, n'a pas respecté les conditions de reconnaissance, d'autorisation ou d'élevage requises par ou en vertu de la loi.

Lorsque la réparation est refusée comme recours par le vendeur parce qu'elle est manifestement contraire à la santé de l'animal, la décision d'y procéder doit, le cas échéant, être prise par le ou les vétérinaires concernés dans le respect du code de déontologie des vétérinaires. En conséquence, le consommateur n'a alors comme recours que le remplacement, la réduction du prix (tout en gardant l'animal) ou la résolution (restitution de l'animal et remboursement du prix d'achat).

Il est essentiel que le vendeur ait d'abord la possibilité de rendre l'animal conforme au contrat. Cela a également été confirmé par la Cour de Cassation (voir Cass. 18 juin 2020, RG C.19.0332.F). Le consommateur qui s'adresse immédiatement à son propre vétérinaire, sans avoir obtenu l'accord préalable du vendeur,

akkoord van de verkoper te hebben verkregen verliest in beginsel zijn rechten. Een uitzondering is evenwel voorzien voor het geval waarin voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk is. In dat geval behoudt de consument recht op een schadevergoeding ten belope van de kosten die de verkoper redelijkerwijze ook zelf had moeten dragen met het oog op de genezing van het dier indien het dier bij hem zou zijn aangeboden. Bijvoorbeeld de kost van vaccinaties valt hier niet onder. Genezing is immers gericht op het oplossen van een ziekte, terwijl vaccinatie gericht is op het voorkomen van ziekte naar de toekomst. Vaccinaties kunnen enkel toegediend worden aan perfect gezonde dieren (anders kunnen deze aanleiding geven tot bijkomende problemen). Het komt aan de verkoper toe om, in voorkomend geval, de onredelijke aard van de door de consument ingeroepen kosten aan te tonen. De beperking van de tussenkomst van de verkoper tot 130% van de aankoop prijs van het dier (tenzij de verkoper te kwader trouw was bij de verkoop van het dier of, in voorkomend geval, de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, vergunnings- of fokkerijvoorwaarden niet heeft gerespecteerd) blijft onverminderd van toepassing.

Verder kan er voortaan ook onmiddellijk tot prijsvermindering dan wel ontbinding worden overgegaan door de consument, daar waar een dier overlijdt als gevolg van een conformiteitsgebrek alsook daar waar de kostprijs om het dier te genezen hoger is dan 130% van de aankoop prijs. In het eerste geval is herstelling onmogelijk en is vervanging, met een nieuw dier, mogelijks niet gewenst door de consument. In het tweede geval wordt hiermee de keuze van remedies voor de consument gewaarborgd, wanneer er sprake is van heel hoge genezingskosten, tot ver boven die 130%, die de consument mogelijks niet wenst te dragen. De consument kan dan alsnog beslissen om bijvoorbeeld tot ontbinding en terugbetaling over te gaan.

In geval van overlijden van het dier draagt de verkoper de kosten van de autopsie indien deze aan het licht brengt dat het overlijden te wijten is aan een gebrek dat bij de levering reeds aanwezig was en de autopsie is verricht door een onafhankelijk expert. Als onafhankelijke

perd en principe ses droits. Une exception est cependant prévue lorsque l'intervention immédiate d'un vétérinaire est raisonnablement nécessaire pour la santé de l'animal. Dans ce cas, le consommateur conserve le droit à un dédommagement égal aux frais que le vendeur aurait raisonnablement dû supporter lui-même en vue de la guérison de l'animal si celui-ci lui avait été présenté. Par exemple, le coût de vaccination n'est pas compris. En effet, la guérison vise à résoudre une maladie, tandis que la vaccination vise à prévenir la maladie à l'avenir. Les vaccinations ne peuvent être administrées qu'à des animaux en parfaite santé (sinon elles peuvent entraîner des problèmes supplémentaires). Il appartient au vendeur de démontrer, le cas échéant, le caractère déraisonnable des frais réclamés par le consommateur. La limitation de l'intervention du vendeur à 130 % du prix d'achat de l'animal (sauf si le vendeur était de mauvaise foi lors de la vente de l'animal ou, le cas échéant, n'a pas respecté les conditions de reconnaissance, d'autorisation ou d'élevage requises par ou en vertu de la loi) reste toujours d'application.

De plus, le consommateur peut désormais immédiatement procéder, à une réduction du prix ou à une résolution, lorsqu'un animal meurt des suites d'un défaut de conformité, et lorsque les frais pour soigner l'animal dépassent 130% du prix d'achat. Dans le premier cas, la réparation est impossible et le remplacement par un nouvel animal peut ne pas être souhaité par le consommateur. Dans le second cas, cela garantit le choix des recours pour le consommateur, lorsqu'il est question de frais de guérison très élevés, bien au-dessus des 130%, que le consommateur peut ne pas vouloir supporter. Le consommateur peut alors encore décider, par exemple, de procéder à la résolution et au remboursement.

En cas de décès de l'animal, le vendeur prend en charge les frais d'autopsie si celle-ci révèle que le décès est dû à un défaut déjà présent au moment de la livraison et que l'autopsie a été réalisée par un expert indépendant. Sont en tout cas considérés comme des experts

experten worden in ieder geval beschouwd: de faculteiten dierengeneeskunde van de Universiteiten van Gent en Luik, Sciensano en de provinciale laboratoria voor dierenziektebestrijding.

Uitzonderlijk kunnen gedurende de garantietermijn verschillende conformiteitsgebreken optreden (eerst een infectie en later een gewrichtsprobleem) of kan hetzelfde conformiteitsprobleem zich enige tijd na genezing opnieuw stellen (bijvoorbeeld het dier loopt mank). Voor zover aan de voorwaarden van aansprakelijkheid is voldaan, i.e. het gebrek zich voordoet binnen de termijn van één jaar en bij de levering reeds aanwezig was, kan de consument zich voor elk van deze gebreken afzonderlijk op de remedies beroepen. De bepalingen die artikel 1649*quinquies* van het OBW bevat gelden per keer dat het gebrek zich manifesteert. Zo kan het voorvallen dat een verkoper dus bijvoorbeeld twee keer een genezingskost van maximaal 130% moeten dragen.

indépendants : les facultés de médecine vétérinaire des universités de Gand et de Liège, Sciensano et les laboratoires provinciaux de lutte contre les maladies animales.

Exceptionnellement, plusieurs défauts de conformité peuvent survenir pendant la période de garantie (d'abord une infection, puis un problème articulaire) ou le même problème de conformité peut réapparaître quelque temps après la guérison (par exemple, l'animal marche en boitant). Dans la mesure où les conditions de responsabilité sont respectées, c'est-à-dire que le défaut survient dans le délai d'un an et était déjà présent au moment de la livraison, le consommateur peut se prévaloir des recours pour chacun de ces défauts séparément. Les dispositions contenues dans l'article 1649*quinquies* de l'ACC s'appliquent chaque fois que le défaut se manifeste. Ainsi, un vendeur peut, par exemple, avoir à supporter deux fois un coût de guérison allant jusqu'à 130%.

Tot slot wordt aan de Koning de bevoegdheid verleent om, voor de consumptiegoederen of categorieën van consumptiegoederen die Hij aanwijst, het gebruik van een gestandaardiseerd informatiedocument op te leggen waarin de rechten en plichten van de consument zoals bepaald in deze afdeling worden toegelicht. Uiterlijk op het tijdstip van de levering van het consumptiegoed verstrekt de verkoper aan de consument, op een duurzame gegevensdrager, het gestandaardiseerde informatiedocument.

Enfin, le Roi se voit attribuer la compétence d'imposer, pour les biens de consommation ou les catégories de biens de consommation qu'il désigne, l'utilisation d'un document d'information standardisé expliquant les droits et les obligations du consommateur tels que prévus dans la présente section. Au plus tard au moment de la livraison du bien de consommation, le vendeur fournit au consommateur, sur un support durable, le document d'information standardisé.

Art. 6

Artikel 6 legt de datum van inwerkingtreding van de wet vast op de eerste dag van de tweede maand na die waarin het is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Dit houdt in dat de onderhavige bijzondere bepalingen alsook de omzettingbepalingen van de huidige Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen toepassing vinden op alle overeenkomsten die vanaf deze datum worden gesloten.

Dit is, Dames en Heren, de draagwijdte van het wetsontwerp dat de Regering de eer heeft u ter goedkeuring voor te leggen.

Art. 6

L'article 6 fixe la date d'entrée en vigueur de la loi au premier jour du deuxième mois qui suit celui de sa publication au Moniteur belge. Cela signifie que les présentes dispositions particulières ainsi que les dispositions de transposition de l'actuelle directive sur la garantie des biens de consommation s'appliqueront à tous les contrats conclus à partir de cette date.

Voici, Mesdames et Messieurs, la portée du projet que le Gouvernement a l'honneur de soumettre pour approbation.

De Minister van Economie,

Le Ministre de l'Economie,

Pierre-Yves DERMAGNE

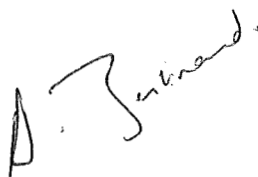
De Minister van Justitie,

Le Ministre de la Justice,

Vincent VAN QUICKENBORNE

De Staatssecretaris voor
Consumentenbescherming,

La Secrétaire d'État à la Protection des
consommateurs,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Bertrand', written in a cursive style.

Alexia BERTRAND